

БАГАТОВИМІРНІ СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МАГІСТРІВ

Сучасні студентські наукові дослідження все частіше спрямовані на практичне розв'язання актуальних соціально-економічних проблем, особливо це стосується статистичних досліджень. Стрімкий розвиток науки та інтеграція окремих її галузей потребує переосмислення методології, впровадження в суспільні економічні дисципліни математико-статистичних методів досліджень. Для підготовки магістрів у вищих навчальних закладах викладаються спеціальні статистичні дисципліни, які поєднують загальнонаукові підходи з методологічними основами суспільних економічних наук, що дає можливість сформувати якісні професійні знання та навички стосовно обробки статистичних даних, побудови статистичних моделей і коректної обробки інформаційних даних [1, 2, 3].

Багатовимірний статистичний аналіз – один з сучасних напрямків статистики, який визначає кількісну сторону масових явищ та процесів на більш високому рівні, комплексно класифікує та групує багатогранні об'єкти, розпізнає нові та дозволяє виявити приховані (латентні) якості об'єктів.

У загальному вигляді багатовимірні статистичні методи вирішують наступні завдання:

1. Виокремлення груп об'єктів із подібним поєднанням ознак, насамперед, це – кластерний аналіз, дискримінантний аналіз.

2. Виокремлення груп ознак, які у найбільшому ступеню відображають образ прихованого показника. Багатовимірний інструмент у означеному напрямі представлено кластерним, дискримінантним, таксономічним аналізом.

3. Стиснення вихідного простору ознак без значних втрат інформації. Це реалізується за допомогою таксономічного, факторного аналізу, методам головних компонент та канонічних кореляцій.

4. Вимірювання тісноти кореляційного зв'язку між групами ознак.

5. Вибір та обґрунтування багатовимірної шкали вимірювання ознаки.

Відмітимо, що статистичний апарат багатовимірного аналізу має високий ступень розробки та обґрунтування. Основні його алгоритми викладено у спеціальній статистичній літературі та можуть бути самостійно опрацьовані магістрантом під керівництвом наукового керівника [1, 4].

Під час використання багатовимірних методів у дослідженні магістрант-статистик повинен вирішити наступні методологічні питання: 1) розробити концептуальну постановку завдань та напрямків дослідження; 2) сформулювати та обґрунтувати систему показників, які характеризують об'єкт вивчення; 3) реалізувати на практичних даних алгоритм відповідного багатовимірного методу (як правило, за допомогою спеціальних комп'ютерних програм – STATISTICA, SPSS, SYSTAT та інших); 4) інтерпретувати отримані результати дослідження; 5) розробити комплекс рекомендацій для практичного вирішення поставленого завдання.

Реалізація означених питань передбачає поетапне засвоєння статистичних багатовимірних методів дослідження, закріплення та застосування алгоритмів розрахунків на практиці. Завдяки використанню багатовимірних статистичних методів у дослідженнях магістри отримують якісні професійні знання та вміння, забезпечують свою конкурентоспроможність, формують наукову творчу особистість сучасного фахівця.

Список використаних джерел:

1. Підгорний А. З. Статистика: навчальний посібник / А. З. Підгорний, І. Г. Готліб, К. В. Вітківська [та інші] / за ред. А.З.Підгорного. - Одеса, 2013. – 106 с.
2. Милашко О. Г. Використання графічного методу в соціально-економічних дослідженнях / О. Г. Милашко, К. Д. Семенова // Якість освіти: фактори формування і технології підтримки: матеріали науково-методичної конференції. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – С. 99-102.
3. Милашко О. Г. Характеристика показників експлуатації підприємств готельного господарства Одеського регіону / О. Г. Милашко, К. Д. Семенова // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2001. – Вип. 9. – С. 355-360.
4. Погорелова Т. В. Многомерные методы – инструмент статистического анализа экономики предприятий / Т. В. Погорелова // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали першої міжнар. наук.-практ. конф. (18-19 жовтня 2012 р.). – Одеса: Атлант, 2012. – С. 460-461.